

GROENE ENERGIE VOOR GENERATIE K:

DUURZAAM CADEAU VAN OPA & OMA

Hoe betrek je kinderen bij duurzaamheid? Stichting Opa en Oma Zon koopt met geld van grootouders zonnepanelen die op het dak van het gemeentehuis van Bronckhorst worden geplaatst. Gedurende vijftien jaar krijgen de kleinkinderen op hun verjaardag het rendement uitgekeerd. We spraken met Gaby Koenders van Stichting Opa en Oma Zon, Erik Mol van de gemeente Bronckhorst en Erin Speelman van Nysingh.

Het project biedt een schitterende invalshoek om kinderen bewust te maken van het belang van groene energie. Hoe is de samenwerking met de gemeente Bronckhorst tot stand gekomen?

Gaby: “Bij een ander project, de ontwikkeling van een solar park, ben ik met de gemeente in contact gekomen. Ik heb me toen verder verdiept in groene energie en ben gaan nadenken over de duurzame economie. Ik vroeg me af voor wie duurzaamheid nu het meest urgent was en kwam uit bij de kinderen en kleinkinderen van nu. Generatie K, zeg maar. Bij mij thuis werd ik mij bewust van de bijzondere band

tussen grootouders en hun kleinkinderen. Ze hebben een belangrijke rol als mede-opvoeder, niet in de laatste plaats omdat ouders het vaak erg druk hebben met hun werk. Het valt me regelmatig op dat het bij kinderen meer indruk maakt als de grootouders iets vertellen dan als wij dat zelf doen. Tegelijkertijd zijn die grootouders van de generatie die een enorme welvaartgroei hebben meegemaakt, maar ook goed hebben kunnen zien wat het gebruik van fossiele brandstoffen met de wereld heeft gedaan. Toen bedacht ik mij dat het leuk zou zijn als grootouders investeren in zonnepanelen voor de duurzame toekomst van hun kleinkinderen. En zo kwam ik bij Erik terecht: zou het geen goed idee zijn om dit idee te koppelen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente Bronckhorst?”

Erik: “Het idee sprak mij gelijk erg aan. Met dit project bieden wij burgers een bijzondere mogelijkheid om een duurzaam cadeau na te laten aan hun kleinkinderen en dat vind ik erg mooi. Wij willen wel heel graag dat burgers het initiatief nemen om zelf met duurzame energie

aan de slag te gaan. De gemeente heeft het voorbeeld gegeven door het nieuwe gemeentehuis duurzaam te bouwen met een koude-warmteopslaginstallatie en een aantal zonnepanelen op het dak. Daarnaast hebben wij, net als de overige gemeenten in de Achterhoek, de doelstelling om Bronckhorst in 2030 energieneutraal te laten zijn. Daar willen wij een voorbeeldfunctie in vervullen, dus toen ik aan mijn collega's en aan het college van B&W vroeg 'Wat vinden jullie van het idee om het dak van ons gemeentehuis ter beschikking te stellen voor dit project?' werd daar niet afwijzend op gereageerd. Natuurlijk vroeg men zich af waarom de gemeente niet zelf zonnepanelen zou aanschaffen voor duurzame energieopwekking. Maar omdat wij ons inzetten voor de participatiesamenleving en met dit project de gehele gemeenschap betrokken kan worden bij duurzame energie, vond men het helemaal geen gek idee. Dus ik kreeg te horen dat ik ermee aan de slag kon gaan en een voorstel kon uitwerken."

'IK VROEG ME AF VOOR WIE DUURZAAMHEID NU HET MEEST URGENT WAS EN KWAM UIT BIJ DE KINDEREN EN KLEINKINDEREN VAN NU.'

Gaby: "Dat was het begin van een lang traject. Zoiets als dit is nog nooit ergens opgezet, dus er waren geen voorbeelden waar we van af konden kijken. Hoe moesten we dit technisch, organisatorisch en juridisch optuigen? We hadden een fantastisch plan, maar geen idee hoe we het moesten uitvoeren."

Erik: "Gelukkig kon Robert, de gebouwenbeheerder, ons helpen met de technische aspecten. We hadden natuurlijk al 165 zonnepanelen op het dak staan, maar driekwart van het dak is nog leeg, daar kunnen die 486 panelen van Opa en Oma Zon natuurlijk wel bij. Maar het moet ook worden aangesloten op de elektriciteitsmeter en volgens de

v.l.n.r. **Gaby Koenders**, Stichting Opa en Oma Zon,
Erik Mol, Cluster Wonen en werken gemeente Bronckhorst
en **Erin Inger Speelman**, advocaat Vastgoed & Overheid .

voorschriften worden geplaatst. Ondertussen ging Erin voor ons aan de slag om het project juridisch vorm te geven."

Gaby: "Erin heeft toen in opdracht van de gemeente een overeenkomst opgesteld. Vervolgens hebben wij een stichting opgericht. Omdat deze geen winstoogmerk heeft, helpt het om bij de opa's en oma's betrouwbaar over te komen. En om te voorkomen dat de stichting een kleine energiemaatschappij wordt is ervoor gekozen om de door de stichting aangeschafte zonnepanelen door de gemeente te laten aansluiten en gedurende vijftien jaar een leasebedrag te betalen aan de stichting."

Hoe is het project ontvangen bij de grootouders?

Gaby: “Bijzonder goed. Ze willen natuurlijk wel allemaal precies weten hoe de vork in de steel zit, dus ik hang iedere avond met opa’s en oma’s aan de telefoon, maar de respons is overweldigend. Het helpt ook enorm dat de panelen op het dak van het gemeentehuis komen. Als het een bedrijfsgebouw was geweest zou men er waarschijnlijk minder vertrouwen in hebben. Er zijn nog steeds panelen beschikbaar om in te investeren, dus geïnteresseerden wil ik uitnodigen om een kijkje te nemen op www.opaenomazon.nl.”

Even voor de duidelijkheid. Hoe werkt het precies?

Gaby: “Opa’s en oma’s kunnen voor hun kleinkind investeren in een zonnepaneel. Dat kleinkind krijgt vervolgens gedurende vijftien jaar het rendement uitgekeerd op zijn of haar spaarrekening. Het leuke is dat dit op hun verjaardag gebeurt, en wordt vergezeld van een persoonlijke boodschap van de grootouders. In sommige gevallen zullen de grootouders er na tien of vijftien jaar niet meer persoonlijk bij kunnen zijn om ze te feliciteren. Maar ze kunnen hun een boodschap uit het verleden doen toekomen, misschien wel een die zegt, kijk, dat is leuk voor je spaarpot, maar vergeet niet dat het groene energie is. Geld is leuk, maar duurzaamheid is minstens zo belangrijk. Ik zou het persoonlijk geweldig vinden als je kinderen op school hoort zeggen: ‘Huh, heb jij een Wii spelcomputer voor je verjaardag gekregen? Wat stom, ik heb een zonnepaneel gekregen.’ Het zou fantastisch zijn als kinderen het een cool cadeau vinden, gaan nadenken over duurzame energie en elkaar ermee gaan aansteken.”

Kan dit project worden uitgebreid naar meer gemeenten, meer grootouders en kleinkinderen?

Gaby: “Daar hebben we nog niet echt over nagedacht. Maar we hebben het afgelopen jaar zoveel kennis vergaard dat ik mij kan voorstellen dat onze stichting als een soort kenniscentrum gaat fungeren.”

Erik: “We krijgen nu al een hoop vragen van buurgemeenten. Ze vragen zich af hoe we hier op zijn gekomen. Dan zeg ik: het is gewoon een kwestie van de juiste mensen tegenkomen en ervoor gaan. Gewoon doen, anders waait het idee weg met de wind.” Gaby: “Ja, windenergie! Dat zou ook kunnen.” Erik: “Het is gewoon een combinatie van crowdfunding en jeugdsparen. Beide bestaan al, maar de combinatie is nieuw. Je moet er alleen opkomen en het idee uitvoeren.”

Duurzaamheid en Energie

Ontwikkelingen op het gebied van energie en duurzaamheid volgen elkaar snel op. Steeds meer wordt geïnvesteerd in duurzame energiebronnen, zoals bijvoorbeeld windenergie, bio-energie, zonne-energie en aardwarmte. Daarnaast neemt de verduurzaming van gebouwen een hoge vlucht. Mede gestimuleerd door de overheid nemen burgers, bedrijven en instellingen energiebesparende maatregelen.

De duurzaamheidsdoelstellingen van Rijksoverheid en decentrale overheden resulteren in uitdagende innovatieve projecten. De diversiteit van deze projecten en de nieuwe dynamiek tussen overheid en markt leiden tot vraagstukken die meerdere juridische disciplines bestrijken. Denkt u bijvoorbeeld aan moderne vormen van bouwcontracten, de steeds veranderende subsidies en vergunningen en de aanbestedings- en staatssteunrisico’s. Specifieke kennis van deze dynamische markt - in combinatie met specialistische juridische kennis - is dan ook vereist om duurzame energieprojecten op een pragmatische wijze te kunnen begeleiden.

Onze juristen hebben deze expertise en ondersteunen u graag bij uw project.